

ligt sammen. Der er tilskud til at konsultere en psykiater, men der er ikke tilskud til at konsultere en psykolog. Det er gratis at få fjernet en byld i bagen, men til gengæld skal man, som vi hørte, betale, hvis man har en byld i munden. Det er hundedyrt at få ordnet tænder. Parodontosebehandling koster simpelt hen kassen. Men når tænderne er faldet ud, så kan man få tilskud til et gebis.

Min konklusion dengang og i dag er, at vi har et sundhedssystem, der er fuldstændig forkert skruet sammen; det er skruet sammen på må og få, hvad angår brugerbetaling.

Jeg kan godt lide at smile, og jeg kan også godt lide at grine, og det håber og tror jeg at de fleste mennesker kan. Men man må sige, at når man griner og smiler, så viser man også sine tænder, og nogle foruroligende tal kan få mit smile til at stivne; det er nogle tal, der viser, at store dele af befolkningen simpelt hen føler et jag i maven, hver gang de skal smile eller grine. De må smile og grine uden at blotte tænderne, eller de må holde hånden op for munden. Uanset om man sidder i højre eller venstre side af den her sal, er det forbundet med skam at have dårlige tænder.

Tallene fortæller os, at 82 pct. af danskerne mellem 65 og 74 år har symptomer på alvorlig parodontose. Ni ud af ti voksne danskere viser tegn på tandkødsbetændelse, og tusindvis lider af aggressiv parodontose, der giver betændelse i kæben, hvorefter tænderne løsner sig og med tiden falder ud af munden. De tal er alvorlige, og de er høje i forhold til Skandinavien og Europa i øvrigt.

Tallene viser også, at der er en sprække i det danske samfund. Det viser en sprække, der deler Danmark op i dem, der har råd til at få ordnet deres tænder, og dem, der må overveje fra gang til gang, om de nu har mulighed for at betale. Det mener jeg er et sygdomstegn. Det er nemlig en voksende ulighed i vores sundhedsvæsen, som bliver tydeligere og tydeligere.

Virkeligheden taler også sit klare sprog. Jeg tror ikke, jeg er den eneste her i dette Folketing, der i massivt omfang får henvendelser fra folk, som ikke aner, hvad de skal gribe og gøre i. Jeg vil blot nævne to eksempler, der er kommet her inden for det sidste par dage.

Det første eksempel er en ung kvinde på 46 år, som gennem de sidste 25 år er gået regelmæssigt til tandlægen hver tredje måned for at forebygge parodontose, men nu er det kommet så vidt, at knoglerne i hendes kæber ikke mere du-

er. Hun kan dermed ikke bære en protese, som hun kunne få tilskud til, men skal have implantater. 250.000 kr. koster det at få lavet det. Hun medsendte lige den første regning her på 77.900 kr. Det tror jeg ikke der er ret mange mennesker i Danmark der har råd til.

Det andet eksempel er en 80-årig kvinde, som helt tilbage i 1962 blev opereret for parodontose, og som i dag ikke har mulighed for at bruge sin mund, hvis ikke hun får gjort noget ved det. Hun har søgt i kommunen efter alle de paragrafer, som vi nu to gange har hørt fra ordføreren at man kan søge efter, og har fået afslag på hver eneste ansøgning. Hun er gift, og det vil sige, at de har to pensioner, men det er mig bekendt ikke det, man bliver allermest rig af i dette samfund.

Jeg synes, det er beskæmmende, at man kun vil gøre det her op i økonomi. Folk har store problemer, og mange gange får de jo også psykiske problemer, som medfører, at vi betaler mange penge til mennesker, som vi kunne hjælpe væsentlig bedre ved at give dem nogle muligheder for, at de kunne få ordnet deres tænder. Derfor synes jeg, det er bekymrende, at man kun snakker om prioritering.

Kl. 10.40

Vi kan godt finde penge i dette Folketing, hvis vi er enige om det. Socialdemokratiet har afsat 50 mio. kr. på vores finanslovudspil. Det er jo ikke penge, jeg har siddet og beregnet det vil koste. Det er eksperterne fra Tandlægeskolen og folk, der har forstand på det, der siger, at vi jo ikke løser alle problemer med 50 mio. kr., men vi vil give nogle forbedrede muligheder for de mennesker, som lider af aggressiv parodontose.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Vi er jo enige i, at der er nogle mennesker, som har alvorlige problemer med tænderne i dag, og som burde have hjælp, men som ikke får det.

Det, vi undrer os over, er jo, at når nu fru Lone Møller starter med at sige, at vi står med et grundlæggende mærkeligt, man kan måske ligefrem sige sygt system, der er fuldt af inkonsistens, og hvor der gives tilskud til noget og ikke til noget andet osv., så synes vi, det er meget mærkeligt, at man så i virkeligheden ender med et forslag, som bare handler om at reparere, ja, ikke engang reparere, men bare fylde noget mere på et system, som er grundlæggende skidt.

Hvorfor er det, at vi ikke skal gå ind og kigge på det samlede system? Man kunne jo i virkelig-